

PREDLOG OSNOVE

ZA ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA O PARTNERSTVU U IMPLEMENTACIJI PRIORITETA TEHNIČKA PODRŠKA U OKVIRU IPA III PROGRAMA PREKOGRANIČNE SARADNJE CRNA GORA- ALBANIJA 2021-2027

I USTAVNI OSNOV ZA ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA

Ustavni osnov za zaključivanje Sporazuma je sadržan u članu 15 stav 1 Ustava Crne Gore, prema kojem Crna Gora na principima i pravilima međunarodnog prava, saraduje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i u članu 100 stav 1 tačka 4 kojim je data nadležnost Vladi Crne Gore da zaključuje međunarodne ugovore.

II OCJENA STANJA ODNOSA SA REPUBLIKOM KOSOVOM

Crna Gora i Republika Albanija njeguju dobre susjedske i prijateljske odnose, kao i odličnu saradnju na regionalnom planu. Zajednički regionalni kontekst, kao i evropska i evro-atlanska agenda predstavljaju važnu sponu između dvije države, koja će u narednom periodu biti dodatno afirmisana i ojačana.

Konkretno, kada su u pitanju raspoloživi evropski fondovi, Crna Gora saraduje sa Republikom Albanijom u okviru programa prekogranične saradnje od 2008. godine, kada je kroz tri Poziva za dostavljanje projektnih prijedloga ugovoreno 24 projekata ukupne vrijednosti 5,9 miliona eura. Dodatno, dvije zemlje sprovele su i strateški projekat u vrijednosti od 3,6 miliona eura za rekonstrukciju prekograničnog prelaza Božaj-Hani Hotit i izgradnju novog zajedničkog graničnog prelaza Grabom - Zatrijebačka Cijevna. Saradnja je nastavljena u okviru IPA II Programa prekogranične saradnje Crna Gora - Albanija, u okviru kojeg je kroz tri poziva za projektne prijedloge podržan 21 projekat ukupne vrijednosti od preko 7,5 miliona eura, iz oblasti zapošljavanja, mobilnosti radne snage, socijalne inkluzije, zaštite životne sredine, podsticanja prilagođavanja klimatskim promjenama i upravljanje rizicima od prirodnih nepogoda, kao i razvoja turizma i turističkih potencijala kroz valorizaciju prirodnog i kulturnog naslijeđa, sve to u cilju unapređenja standarda i kvaliteta života ljudi u programskom području.

Imajući u vidu potrebu nastavka saradnje kroz sprovođenja Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija tokom perioda 2021-2027, uz finansijsku podršku EU, Ministarstvo evropskih poslova je pripremio Predlog osnove za zaključivanje **Sporazuma o partnerstvu u implementaciji prioriteta Tehnička podrška u okviru IPA III Programa prekogranične saradnje Crna Gora - Albanija 2021-2027.**

III RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA

Programi prekogranične i transnacionalne saradnje u okviru Ipe III sprovodiće se u okviru politike proširenja Evropske unije, te proizilaze i nastavljaju se na programe koji se sprovode u finansijskoj perspektivi 2014-2020. Programi saradnje imaju za cilj promovisanje dobrih odnosa i društveno-ekonomski razvoj kroz sprovođenje zajedničkih inicijativa na lokalnom i transnacionalnom nivou.

U okviru finansijske perspektive IPA III 2021-2027, Crna Gora učestvuje u četiri bilateralna programa prekogranične saradnje, i to sa Republikom Albanijom, Bosnom i Hercegovinom, Republikom Kosovom i Republikom Srbijom. Program prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija 2021-2027 (u nastavku teksta: Program) sprovodi se u skladu sa članom 8 stav 4 Okvirnog finansijskog sporazuma o partnerstvu između Evropske komisije i Crne Gore o modelima sprovođenja finansijske podrške EU Crnoj Gori u okviru Instrumenta pretpristupne podrške (IPA III) (FFPA) ("Službeni list Crne Gore - Međunarodni ugovori", br. 006/22 od 21. 10. 2022).

Programski dokument je odobren od strane Evropske komisije odlukom C(2022) 3641 od 31. 5. 2022. godine. Pravila za sprovođenje Programa u Crnoj Gori utvrđuju se finansijskim sporazumima koji se zaključuju između Evropske komisije i Crne Gore. Finansijski sporazum između Evropske komisije, Crne Gore i Republike Albanije, koji se odnosi na Program prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija 2021-2027, stupio je na snagu 12.3.2024. godine. Bilateralni sporazum između Crne Gore i Republike Albanije koji se odnosi na Program potpisan je 3. 9. 2024. godine.

Dodatno, u slučaju programa prekogranične saradnje koji se sprovode samostalno od strane akreditovanih struktura u državama korisnicama, neophodno je dodatno precizirati pravila za sprovođenje projekta tehničke podrške zaključivanjem partnerskog sporazuma. Stoga je, u skladu sa članom 73 Okvirnog finansijskog sporazuma o partnerstvu između Evropske komisije i Crne Gore o tehničkoj podršci u okviru Instrumenta pretpristupne podrške (IPA III), neophodno da Crna Gora i Republika Albanija zakluče Partnerski sporazum kojim se uređuje partnerstvo i odgovornosti svakog partnera za sprovođenje odgovarajućeg dijela projekta „Tehnička podrška za Program prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo i Crna Gora-Albanija“. U Sporazumu o partnerstvu se navodi koje zadatke upravljanja i praćenja Zajedničkog tehničkog sekretarijata (ZTS) treba da osiguraju i Crna Gora i Republika Albanija. Ovo uključuje i pitanje obezbjeđivanje adekvatnog kadra za ZTS iz obje zemlje. Ovim sporazumom utvrđuju se i budžeti koji se odnose na poslove upravljanja i modaliteti za prenos sredstava.

IV OSNOVNA PITANJA O KOJIMA ĆE SE VODITI PREGOVORI, ODNOSNO BITNI ELEMENTI KOJE SPORAZUM SADRŽI

Sporazumom se definiše pravni osnov za sprovođenje Programa.

Opšti cilj Programa je promovisanje dobrosusjedskih odnosa, podsticanje integracije u Uniju i doprinos društvenom, ekonomskom i teritorijalnom razvoju poboljšanjem kvaliteta života stanovništva u programskom prekograničnom području razvojem turizma zasnovanog na kulturnom/prirodnom nasljeđu i zaštitom životne sredine.

Cilj je podijeljen u sljedeće tematske klastere i prioritete:

Tematski klasteri i prioriteti:

Tematski prioritet 0: Tehnička podrška

Tematski klaster 2: Zelenija i unaprijeđena efikasnost resursa

Tematski prioritet 2: Zaštita životne sredine, prilagođavanje klimatskim promjenama i ublažavanje klimatskih promjena, sprečavanje i upravljanje rizikom

Tematski klaster 4: Unaprijeđeno poslovno okruženje i konkurentost

Tematski prioritet 5: Turizam i kulturno i prirodno nasljeđe

Tematski klaster 5 (*Unaprijeđeni kapacitet lokalnih i regionalnih organa vlasti za suočavanje sa lokalnim izazovima*) biće prepoznat kroz programski dokument.

Sadržaj Programa za period 2021-2027 je usklađen s procesom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, kao i sa svim relevantnim strategijama i programima Vlade.

Sporazum sadrži sljedeća članove:

Član 1. - Predmet Sporazuma

Član 2. - Trajanje Sporazuma

Član 3. - Obaveze

Član 4. - Odgovornosti

Član 5. - Upravljanje budžetom i finansijama, računovodstvena načela

Član 6. - Izmjene ugovora

Član 7. - Izvještaji

Član 8. - Mjere informisanja i obavještanja javnosti

Član 9. - Intelektualna svojina

Član 10. - Upotreba imovine

Član 11. - Povjerljivost

Član 12. - Saradnja s trećim stranama, delegiranje i angažovanje spoljnih saradnika

Član 13. - Prijenos prava i obaveza, pravno nasljeđivanje

Član 14. - Neispunjavanje obaveza ili kašnjenje u njihovom sprovođenju

Član 15. - Mirenje i posredovanje između partnera

Član 16. - Izmjene i dopune sporazuma

S obzirom na sadržinu sporazuma, kojim se uređuje partnerstvo i odgovornosti svakog partnera za sprovođenje odgovarajućeg dijela projekta „Tehnička podrška za Program prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo i Crna Gora – Albanija“, referenca ugovora IPA III/2024/454-567, Ministarstvo evropskih poslova cijeni da u konkretnom slučaju nema potrebe za vođenjem pregovora, niti formiranjem delegacije za vođenje pregovora, već da je racionalnije da Vlada ujedno sa Osnovom prihvati Predlog sporazuma i ovlasti lice koje će ga potpisati, u skladu sa članom 7 stav 2 Zakona o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

V PROCJENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA IZVRŠAVANJE SPORAZUMA

Ukupna procijenjena vrijednost ovog Programa iznosi 13.790.000 EUR, a maksimalni doprinos Unije ovom Programu je 11.900.000 EUR. Stopa sufinansiranja Unije na nivou svakog tematskog prioriteta nije manja od 20%, niti veća od 85% prihvatljivih troškova. Sufinansiranje tematskih prioriteta obezbjeđuju korisnici bespovratnih sredstava, u iznosu od najmanje 15% ukupnih troškova na nivou projekta. Iznos opredijeljen za tehničku podršku sprovođenju Programa je ograničen na 10% ukupne vrijednosti Programa, dok je stopa sufinansiranja tehničke podrške od strane Unije 100%. Stoga nije potrebno obezbijediti finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore za sprovođenje ovog sporazuma.

VI IZMJENA VAŽEĆIH ILI DONOŠENJE NOVIH PROPISA

Zaključivanje navedenog međunarodnog sporazuma ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa.

PARTNERSHIP AGREEMENT

on implementation of the Technical Assistance priority under the IPA III CBC Programme

Montenegro-Albania 2021—2027

between Managing Authority and CBC structure

Pursuant to the relevant legislation laying out the provisions for the use of IPA III funds and technical assistance priority in particular:

- Regulation (EU) 2021/1529 of the European Parliament and of the Council as of 15 September 2021 establishing the Instrument for Pre-Accession assistance (IPA III),
- Commission Delegated Regulation (EU) 2021/2128 of 1 October 2021 supplementing Regulation (EU) 2021/1529 of the European Parliament and of the Council, as regards setting out certain specific objectives and thematic priorities for assistance under the Instrument for Pre-Accession Assistance (IPA III),
- Commission Implementing Regulation (EU) 2021/2236 as of 15 December 2021 on the specific rules for implementing Regulation (EU) 2021/1529 of the European Parliament and of the Council establishing an Instrument for Pre-Accession Assistance (IPA III), and in particular Article 18(5) thereof,
- The Programme Document setting out the IPA III 2021-2027 Cross-Border Cooperation Programme Montenegro – Albania (hereinafter “the Programme”) approved by Montenegro and Albania and submission of the final draft of the Programme document to the European Commission from 16 July 2021 XXX, and subsequently adopted by the Commission on 25 May 2022 through the Commission Implementing Decision C(2022) 3596
- The Financial Framework Partnership Agreement between the European Commission and Montenegro, represented by the Government of Montenegro, on Specific Arrangements for Implementation of Union Financial Assistance to Montenegro under the Instrument for Pre-Accession Assistance (IPA III) (“Official Gazette of ME – International treaties” no. 006/22) ratified in Montenegrin Parliament on 29 September 2022 and entered into force on 2 November 2022.
- The Financial Framework Partnership Agreement between the European Commission and Albania Represented by the Government of Albania on Specific Arrangements for Implementation of Union Financial Assistance to Albania under the Instrument for Pre-Accession Assistance (IPA III) ratified in Albanian Parliament on 15 September 2022 and entered into force on 29 September 2022 (Official Gazette of Albania –No 130/2022) (hereinafter: “Albanian FFPA”),
- The Commission shall commit funds to the Programme, technical assistance priority excluded, according to the Commission Implementing Decision C (2022) 3596, the contribution from the three budgetary years having already been committed via Commission Implementing Decision C(2022) 3596 and the same will be done for the following years,
- The single tri-lateral Financing Agreement concluded on 14 November 2023 between Montenegro and Republic of Albania on the one hand and the Commission on the other for the whole duration of the Programme,
- The standard method of implementation for the Programme, technical assistance priority excluded, shall be indirect management, as per Article 7(1)(b) of the FFPAs, confirmed with the conclusion of the respective Financing Agreement, whereby the Commission shall entrust budget implementation tasks to Montenegro.

- Article 70 of the FFPAs that establishes legal requirement for Montenegro and Albania to conclude a Bilateral Agreement governing their relations and respective responsibilities with regard to the Programme when under indirect management. The same Article lays down the minimum information such an Agreement is to contain,
- The Law on Amendments to the Law on Budget and Fiscal Responsibility (Official Gazette of Montenegro – No. 27/2023) entered into force on March 16th 2023,
- Decree on more detailed process of organization of Indirect Management for the Implementation of Union Financial Assistance under the Instrument for Pre-accession Assistance (Official Gazette of Montenegro – No. 77/2023) entered into force on 5 August 2023 that, among other, defines tasks and responsibilities of Montenegrin structures in CBC Programmes,
- Decision of Council of Ministers of the Republic of Albania no. 642, dated 29 October 2021 “On the Establishment, Organization and Functioning of the State Agency for Strategic Programming and Aid Coordination” that defines the tasks and responsibilities of the Albanian CBC Structure responsible for the management of the EU Assistance.
- Bilateral Arrangement between Montenegro and Republic of Albania concerning the IPA III 2021-2027 CBCP “Montenegro-Albania”, was signed on 3 September 2024.

Considering:

The suitability of signing a Partnership Agreement to formalize the relations between the CBC structures of the two participating countries acting as partners in the implementation of Technical Assistance priority under the IPA III CBC Programme Montenegro-Albania 2021-2027.

The following Partnership Agreement is made between:

Ministry of European Affairs of Montenegro, represented by, Maida Gorčević, Minister,

and

the State Agency for Strategic Programming and Aid Coordination, represented by Eridana Čano, General Director and National IPA Coordinator, as Partner

from now onwards referred to as **the Partners**:

Article 1

Subject of the agreement

- 1.1 The subject of this agreement is the organization of a partnership and the definition of the responsibilities of Partners for the implementation of respective part of the project "**Technical Assistance for the management of bilateral Cross-Border Programmes Montenegro – Albania and Montenegro – Kosovo***" contract reference IPA III/2024/454-567, in conformity with the jointly prepared application including the logical framework matrix and the budget of the operation, submitted by the Lead Partner on behalf of partnership to the Delegation of the European Union to Montenegro (Contracting Authority hereinafter referred as CA).

1.2 As stipulated in Section 5.3.2 of the annex to the Commission Implementing Decision C(2022) 3641, the technical assistance priority will be implemented in direct management through direct grants to be concluded during the Programme implementation.

Article 2

Duration of the agreement

2.1 This agreement will enter into force on the date of the last signature. It shall end on the date on which the Lead Partner is released of the liability by the CA and when the final payment is received and integral part of the amount transferred to the Partner.

2.2 Irrespective of the termination of this partnership agreement, the Partners confirm that they will cooperate with each other in good will if, during the five years following the final payment of the contract balance, the European Commission, the European Anti-Fraud Office, the European Court of Auditors and any external auditor authorized by the Contracting Authority decide to undertake verifications. The Partners will have to take all necessary steps to facilitate the work of these institutions.

2.3 "In case that adoption and approval of subsequent financial commitments, together with support measure for technical assistance, through exchange of letters between the Commission and the IPA III beneficiaries do not change the management mode and the Contracting Authority remains the same, the Agreement shall remain valid for the subsequent TA allocation as well, provided prior agreement on application and budget breakdown per country.

Article 3

Obligations

The Partners mutually designate the Ministry of European Affairs of Montenegro as Lead Partner and agree that the latter shall:

- 3.1 Be responsible for the project in regard to the CA;
- 3.2 Communicate with the CA as the single contact on behalf of the partnership;
- 3.3 Be entirely responsible for the coordination of the project implementation.

In particular, the Lead Partner shall:

- Appoint a project manager who will coordinate preparation of application, its submission to the CA and implementation of the project;
- Start and implement the project according to the Annex I "Grant application form" of the grant contract;
- Draw up and present those reports required by the grant contract provisions, comprising a narrative and a financial part, to the CA within the period prescribed by the grant contract. The templates of the above-mentioned reports are provided as annexes in the grant contract;

- Monitor that the operation is implemented in accordance with the conditions set out in the grant contract;
- Submit requests for payment to the CA;
- Receive the pre-financing, interim and final payment from the CA and transfer the integral part of the corresponding amount to the Partner as soon as possible and no later than within one month from the receipt day;
- Check the regularity of invoices and supporting documents related to any expenditure;
- Manage and verify the appropriateness of spending of the grant awarded;
- Set out an accounting system for the overall project in conformity with the relevant European or national financial regulations;
- Make available to national authorities as well as to qualified structures of the Programme all the financial, legal and commercial documents related to the implementation of the project;
- Respond promptly to any request for information and modifications of information by the CA;
- Inform the Partner about all communication occurring with the CA;
- Notify immediately the Partner (as well as the CA) of any event that could lead to a temporary or final discontinuation or any other change in the Implementation of the project;
- Produce all documents required and provide all necessary information required for the audit and give access to its business premises. All these supporting documents can be either originals or certified copies if originals have been given to the CA or are kept by the Partner;
- Preserve for the years stipulated in the General Conditions of the grant contract for audit purposes all the relevant files, documents and data on customary means of data storage in a safe and orderly manner for the years stipulated in the General Conditions of the grant contract; or other, possibly longer, retention periods, when stated by national law. (These documents might be either originals or copies in conformity with the original, and issued of customary means of data storage);
- Comply with the Community and national legislation, particularly with the rules of public procurement, competitiveness and publicity;
- Respect all rules and obligations laid down in the grant contract;
- Lay down the arrangements with the Partner to guarantee the sound financial management of the funds allocated to the operation, including the arrangements for recovering amounts unduly paid;
- Not delegate any or part of these tasks to the Partner or any other entity.

3.4 The Partner accepts to discharge the following duties and obligations:

- Appoint a project manager for the part of the project for which the Partner is responsible (activities and finance) and give him/her authority to represent the Partner in the project, ensuring that all information to be provided and the requests to be made to the CA are sent via the Lead Partner,
- Implement the part of the project under its responsibility within the planned deadlines, taking all necessary and reasonable measures to ensure that the operation is carried out in accordance with the terms and conditions of the EU funded grant contract. To this purpose, the Partner shall implement the operation with the requisite care, efficiency, transparency and diligence, in line with the principle of sound financial management and with the best practices in the field. This also implies that all transactions related to the part of the operation under its responsibility are made using an adequate accounting system through which audit trail can be properly traced to its source and in line with the Article 5 of this Agreement.
- Support the Lead Partner in drawing up all reports required by the grant contract by providing the required data on time;
- Notify immediately the Lead Partner of any event that could lead to a temporary or final discontinuation or any other change in the implementation of the project;
- Produce and deliver to the Lead Partner all necessary information for reports, payment requests, monitoring, evaluation, audits and any other checks;
- Notify the Lead Partner of the reception of the funds;
- Make available to Lead Partner, relevant national authorities as well as to qualified structures of the Programme all the financial, legal and commercial documents related to the implementation of the project. The supporting documents of the expenditures must be preserved during the number of years stipulated in the General Conditions of the grant contract after the payment of the balance by the CA or if necessary for a longer duration, as stated by national legislation or regulations;
- Produce all the necessary documents and provide required information for the audit and give access to its business premises. All the documents should be originals or certified copies if originals have been given to the Lead Partner;
- Preserve at all times for audit purposes all files, documents and data about the part of the operation for which they are responsible on customary means of data storage in a safe and orderly manner;
- Respect all rules and obligations laid down in the grant contract;
- Answer all requests made by the Lead partner and the CA;
- Comply with the Community and national legislation, particularly with the rules of public procurement, competitiveness and publicity;
- Repay the Lead Partner any amounts unduly paid in accordance with this agreement within 45 days from the receipt of the LPs letter inviting to a repayment. Procedural charges shall be borne entirely by the Project Partner involved, as well as any bank charges resulted from the returning of the undue amounts. In case of repayments by

Project Partner which fail to meet the deadline, relevant paragraphs of the Article 18 of the General conditions of the grant contract will be applied.

3.5 Partners also agree to ensure that staff hired from the part of the project under its responsibility perform their duties and follow the provisions of the grant contract, in line with their responsibilities.

3.6 In cases when the financing of the Joint technical secretariat (JTS) and its Antenna Office through Programme's technical assistance priority is delayed or temporarily interrupted, the Partners will assure continuity of operations by enabling necessary financing of the JTS and JTS Antenna Office on their territory respectively. In that regard, the Partners can agree to cover the costs related to the functioning of the JTS and JTS Antenna Office.

Article 4

Liability

4.1 The Partners shall be mutually liable and will be affected by any liabilities, damages and costs resulting from the non-compliance of their duties and obligations as set forth in this agreement.

4.2 None of the Partners shall be held liable for not complying with the obligations resulting from this agreement in case of Force Majeure. The term force majeure, as used herein, covers any unforeseeable events, not within the control of either party to this agreement and which by the exercise of due diligence neither party is able to overcome, such as acts of God, strikes, lock-outs or other industrial disturbances, acts of the public enemy, wars whether declared or not, blockades, insurrection, riots, epidemics, landslides, earthquakes, storms, lightning, floods, washouts, civil disturbances, explosion. A decision of the European Union to suspend the cooperation with the partner country is considered to be a case of force majeure when it implies suspending funding under this agreement. In such a case, the partner affected must inform the other partner of the project in writing and without delay. In any case, the Lead Partner is also obliged to inform the CA.

Article 5

Budgetary and financial management, accounting principles

5.1 The Lead Partner is the main responsible body to the CA for the budgetary and financial management of the project. The Lead Partner is responsible for the payment requests and the transfer of payments to the Partner as well as for any demand of reallocation between budget lines as stated in the grant contract. For each reception of payment from the CA, the Lead Partner shall pay immediately the amounts allocated to the Partner by bank transfer no later than one month from the receipt date. No deduction retention or further specific charge shall be made, except for cases defined in the Article 14.5 of this Agreement.

5.2 The Lead Partner must thoroughly check whether the accounting and financial reports and documents drawn up by the Partner are correct. For this purpose, the Lead Partner may request further information, documentation and evidence from the Partner.

5.3 The Partner will be held responsible for its budget up to the amount of its financial participation in the project and is committed to ensure its share of pre-financing, if need be.

5.4 The Partners shall keep separate accounts or dedicated budget lines, registered in Euro (€) as well as in local currency (ALB LEK), used only for the implementation of the project.

Accounting reports or other documents, including certified copies of all documents (in particular invoices, documents related to tenders, bank statements) shall be submitted, on demand, to the Lead Partner.

5.5 Without sufficient evidence of the expenses or in the event of non-fulfilment of the rules concerning eligibility of expenditure, the Lead Partner shall ask the Partner to redraft the submitted financial documents. In case of repeated non-fulfilment, the Lead Partner may refuse the expenditure declared by the Partner. In that case, the Lead Partner is obliged to inform the Partner on the refusal of the expenditure declared and on the reasons for it.

The CA shall be informed immediately.

Article 6

Modifications of the contract

6.1 Any request for amendment of the grant contract presented by the Lead Partner to the CA is first approved in writing by the Partner.

6.2 Before submitting to the CA the reallocation between or within budgetary headings, the Lead Partner must obtain a written approval of the Partner.

Article 7

Reports

7.1 The Partner shall provide in due time the Lead Partner with the necessary information to draw up all the reports required in the grant contract, and other specific documents required by the CA.

The reporting periods regulated by the grant contract or issued by the CA as well as the formal instructions shall be observed.

7.2 The Lead Partner shall systematically send to the Partner copies of the interim and final reports submitted to the CA and keep the Partner informed on a regular basis of all relevant communication with the CA.

Article 8

Information and publicity measures

8.1 The Partners will jointly implement a communication plan that ensures adequate promotion of the operation both towards targeted groups and towards the general public.

8.2 Any publications, materials, etc. produced by the project, including for a conference or a seminar, must specify that the operation is funded by the European Union in the framework of the IPA III CBC Programme Montenegro - Albania 2021 - 2027 and must visibly display the names of the Lead Partner and the Partner. The articles of the General Conditions for grant contracts on information and publicity measures must be followed in all circumstances.

8.3 The Partners agree that the CA is authorized in the framework of the Programme to publish, in any form and on any support/media, including the Internet, the following information:

- name of the Partners,
- main purpose of the operation,
- amount of the IPA funding and the total budget,
- geographical location of the operation,
- final report of the project, and
- any publication printed with the project's funds.

Article 9

Intellectual Property

9.1 Given the nature of the operation and in line with the Article 7.1. of the General Conditions to the grant contract, the intellectual property rights are vested in the Partners, and the Partners will ensure that all outcomes developed in the framework of the operation will be made available to the public.

Article 10

Use of assets

10.1 The Partners will ensure that the assets acquired in the framework of the operation will be used for the intended purposes and kept safe so that they can continue to produce benefits after the project end as long as possible.

10.2 As appropriate, the Partners will integrate in the asset register or inventory of their organizations the items purchased through the funds of the operation and agree to carry out a complete physical inventory of all assets at least once a year.

10.3 The assets purchased during the operation, for instance, with the use of stickers, tag numbers or plaques. They will also maintain a logbook for the use of vehicles where applicable and monitor the use of consumables.

10.4 In line with the Article 7.5. of the General Conditions to the grant contract, the Partners agree to retain ownership of the equipment, vehicles and supplies paid by the relevant part of the budget of the operation.

10.5 When the 'Description of the Action' in Annex I and/or budget tables in Annex III of the grant contract contain provisions about the use of equipment, vehicles and supplies paid by the budget of the operation, the Partners will respect these provisions and will refrain from entering into mutual disputes over their ownership.

Article 11

Confidentiality

11.1 Although the implementation of the project is of public nature, part of the information exchanged in the context of its implementation between the Partners and with the CA, can be confidential. In that context, only the documents and other elements explicitly provided with the mention confidential will be treated as such.

11.2 The Partners take measures to ensure that all staff members carrying out the work respect the confidential nature of this information and do not disseminate it, do not pass it on to third parties or use it without prior written consent of the Partner that provided it.

This clause of confidentiality shall remain in force until the present agreement comes to the end.

Article 12

Cooperation with third parties, delegation and outsourcing

12.1 In case of cooperation with the third parties, or of outsourcing, the Partner shall remain the only responsible to the Lead Partner for compliance with their obligations in accordance with the conditions established in the present agreement.

12.2 The Lead Partner shall be informed by the Partner or vice versa about any contract concluded with a third party if this information has not been stated in the 'Description of the Action' in Annex I of the grant contract.

Article 13

Assignment of rights and obligations, legal succession

13.1 Neither of the Partners is allowed to modify their duties and rights within the present agreement without the prior consent of the other party to this agreement and without the approval of the CA.

In case of legal succession, the Partner concerned is obliged to transfer all duties and responsibilities to the legal successor and inform the other Partner (and CA as appropriate) about the change occurred.

Article 14

Non-fulfilment of obligations or delay in their implementation

14.1 The Partner is obliged to inform immediately the Lead Partner and to provide them with all necessary information of any event that can jeopardize the implementation of the project.

14.2 If the Partner fails to fulfil its obligations in due time, the Lead Partner will ask them to comply within a maximum of one month.

14.3 In resolving any difficulties, including seeking the assistance of the CA, the Lead Partner shall inform the Partner in writing.

14.4 If the Partner still fails to comply with its obligations, the Lead Partner shall terminate this agreement and inform the CA without delay.

14.5 The Partner has to repay to the Lead Partner any programme funds received if external auditor (to be hired by the Lead Partner to perform expenditure verification) findings reveal non-fulfilment of the rules concerning eligibility of expenditure. Ineligible expenditure incurred by the Partner and not repaid to the Lead Partner could be offset by the latter in the first subsequent transfer of funds to the former. The same applies if, during the report approval procedure, the CA reveals ineligible expenditure incurred by the Partner.

14.6 Should the Partner not fulfil its obligations and in case of financial consequences for the funding of the whole operation, the Lead Partner may claim compensation for loss or damage from the Partner. And the other way round, should the Lead Partner not fulfil its obligations and in case of financial consequences for the Partner, the Partner may claim compensation for loss or damage from the Lead Partner.

Article 15

Conciliation and mediation between partners

15.1 Should a dispute arise between the Partners, it will be settled amicably through consultation between them.

15.2 In the absence of amicable settlement, the Partners shall submit the dispute to the CA in order to reach a solution. The consequent ruling of the CA shall be mandatory for the Partners.

15.3 If the CA fails to reach a solution, the Partners agree that the Montenegrin law will apply to this agreement. The Partners also agree that in such a case, they may refer disputable matter to the competent Court in Montenegro.

Article 16

Amendment of the agreement

16.1 Any amendment to the presentation will not be valid or will not have any effect if it is not agreed by the Partners in writing.

16.2 Any major modifications of the present agreement related to the grant contract between the CA and the Lead Partner must be notified to the CA, who will assess whether there is need for an amendment of the grant contract.

Prepared in English in two originals, one original per Partner.

Enclosed: Indicative budget breakdown per partner

The Lead Partner: Ministry of European Affairs of Montenegro

Maida Gorčević, Minister, National IPA Coordinator

<Signature and Stamp of the authorized representative>

<Date and Place>

The Partner: State Agency for Strategic Programming and Aid Coordination
Eridana Çano, General Director, National IPA Coordinator

<Signature and Stamp of the authorized representative>

<Date and Place>

PARTNERSKI SPORAZUM

o implementaciji prioriteta tehničke podrške u okviru IPA III Programa prekogranične saradnje Crna Gora - Albanija 2021- 2027

između Upravljačkog tijela i Strukture PPS

U skladu sa relevantnom legislativom Komisije iz koje proizlaze odredbe za korišćenje IPA III finansijskih sredstava i prioriteta tehničke podrške, a naročito:

- Regulativa (EU) 2021/1529 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. septembra 2021. godine o uspostavljanju Instrumenta za pretprijetupnu pomoć (IPA III),
- Delegirana regulativa Komisije (EU) 2021/2128 od 1. oktobra 2021. godine, kojom se dopunjava Regulativa (EU) 2021/1529 Evropskog parlamenta i Savjeta, u pogledu utvrđivanja određenih specifičnih ciljeva i tematskih prioriteta za pomoć u okviru Instrumenta za pretprijetupnu pomoć (IPA III);
- Sprovedbena regulativa Komisije (EU) 2021/2236 od 15. decembra 2021. godine o posebnim pravilima za sprovođenje Regulative (EU) 2021/1529 Evropskog parlamenta i Savjeta o uspostavljanju Instrumenta za pretprijetupnu pomoć (IPA III), a posebno član 18 stav 5;
- Programski dokument kojim se utvrđuje Program prekogranične saradnje IPA III 2021-2027 Crna Gora – Albanija (u daljem tekstu „Program“) odobren od strane Crne Gore i Albanije i podnošenje konačnog nacrtu programskog dokumenta Evropskoj komisiji od 16. jula 2021, a naknadno usvojen od strane Komisije 25. maja 2022. godine putem Odluke Komisije o sprovođenju C(2022) 3596;
- Okvirni finansijski sporazum o partnerstvu između Evropske komisije i Crne Gore, koju zastupa Vlada Crne Gore, o posebnim aranžmanima za sprovođenje finansijske pomoći Unije Crnoj Gori u okviru Instrumenta za pretprijetupnu pomoć (IPA III) („Službeni list CG – Međunarodni ugovori“ br. 006/22) ratifikovan u Skupštini Crne Gore 29. septembra 2022. godine i stupio na snagu 2. novembra 2022. godine;
- Okvirni Finansijski sporazum o partnerstvu između Evropske komisije i Republike Albanije, koju zastupa Vlada Republike Albanije, o posebnim aranžmanima za sprovođenje finansijske pomoći Unije Albaniji u okviru Instrumenta za pretprijetupnu pomoć (IPA III) ratifikovan u Parlamentu Albanije 15. septembra 2022. godine i stupio na snagu 29. septembra 2022. godine (Službeni list Albanije – br. 130/2022);
- Komisija će dodijeliti sredstva za Program, isključujući prioritet tehničke pomoći, u skladu s Odlukom Komisije o sprovođenju C(2022) 3596, doprinos iz tri budžetske godine već je opredijeljen putem Odluke Komisije o sprovođenju C(2022) 3596, a isto će biti učinjeno i za sljedeće godine;
- Jedinstveni trilateralni sporazum o finansiranju sklopljen 14. novembra 2023. godine između Crne Gore i Republike Albanije, s jedne strane, i Komisije, s druge strane, za cijelo vrijeme trajanja Programa;
- Standardni metod sprovođenja Programa, bez prioriteta tehničke pomoći, biće indirektno upravljano, u skladu s članom 7 stavom 1 tačkom (b) okvirnih finansijskih sporazuma, potvrđeno zaključenjem odgovarajućeg Sporazuma o finansiranju, pri čemu Komisija povjerava sprovođenje finansija Crnoj Gori;
- Član 70 okvirnih finansijskih sporazuma koji utvrđuje zakonsku obavezu za Crnu Goru i Albaniju da zaključe bilateralni sporazum kojim se uređuju njihovi odnosi i odgovarajuće odgovornosti u pogledu Programa kada su pod indirektnim

upravljanjem. Isti član propisuje minimalne informacije koje takav Ugovor mora sadržati;

- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Službeni list CG“ br. 27/2023) stupio je na snagu 16. marta 2023. godine;
- Uredba o bližem postupku organizacije indirektnog upravljanja za sprovođenje finansijske pomoći Unije u okviru Instrumenta pretprijetne pomoći (Sl. list CG – br. 77/2023) stupila je na snagu 5. avgusta 2023. godine kojom se, između ostalog, definišu zadaci i odgovornosti crnogorskih struktura u programima prekogranične saradnje;
- Odluka Savjeta ministara Republike Albanije br. 642, od 29. oktobra 2021. godine „O uspostavljanju, organizaciji i funkcionisanju Državne agencije za strateško programiranje i koordinaciju pomoći“ koja definiše zadatke i odgovornosti albanske strukture prekogranične saradnje odgovorne za upravljanje pomoći EU ;
- Bilateralni sporazum između Crne Gore i Republike Albanije u vezi s IPA III PPS Crna Gora – Albanija 2021-2027, potpisan 3. septembra 2024. godine;

Imajući u vidu:

Pogodnost potpisivanja Sporazuma o partnerstvu za formalizaciju odnosa između struktura prekogranične saradnje dvije države učesnice koje djeluju kao partneri u sprovođenju prioriteta tehničke pomoći u okviru IPA III Programa prekogranične saradnje Crna Gora-Albanija 2021–2027.

Zaključuje se sljedeći Partnerski sporazum između:

Ministarstva evropskih poslova Crne Gore, koje predstavlja Maida Gorčević, ministarka, u ulozi Vodećeg partnera,

i

Državne agencije za strateško programiranje i koordinaciju pomoći, koju predstavlja Ewridana Čano (*Eridana Čano*), generalna direktorka i nacionalna IPA koordinatorka, kao Partner

Dalje u tekstu **“Partneri”**:

Član 1

Predmet Sporazuma

- 1.1 Predmet ovog sporazuma je organizacija partnerstva i definisanje odgovornosti svakog partnera za sprovođenje odgovarajućeg dijela projekta **„Tehnička podrška za Program prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo i Crna Gora-Albanija“**, referenca ugovora IPA III/2024/454-567, u skladu sa zajednički pripremljenom prijavom uključujući matricu logičkog okvira i budžet operacije, koju je Vodeći partner u ime partnerstva dostavio Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori (dalje u tekstu „Ugovorno tijelo“).

1.2 Kao što je navedeno u Odjeljku 5.3.2 Aneksa Sprovedbene odluke Komisije C(2022) 3641, prioritet tehničke podrške sprovodiće se u direktnom upravljanju putem direktnih bespovratnih sredstava koja će se zaključiti tokom sprovođenja Programa.

Član 2

Trajanje Sporazuma

2.1 Ovaj sporazum stupa na snagu nakon što ga potpišu obje strane. Sporazum završava onog datuma kada Ugovorno tijelo oslobodi obaveze Vodećeg partnera i kada bude izvršeno finalno plaćanje i sastavni dio iznosa bude prebačen Partneru.

2.2 Nezavisno od završetka Sporazuma o partnerstvu, partneri potvrđuju da će međusobno saradivati u dobroj volji ako u periodu od pet godina nakon finalnog plaćanja iznosa ugovora, Evropska komisija, Evropska kancelarija za borbu protiv prevara, Evropski revizorski sud i bilo koji drugi eksterni revizor ovlašćen od strane Ugovornog tijela odluči da izvrši provjere. Partneri su dužni preduzeti sve potrebne korake kako bi olakšali posao ovim institucijama.

2.3 U slučaju da usvajanje i odobravanje narednih finansijskih obaveza, zajedno sa mjerama podrške za tehničku pomoć, putem razmjene pisama između Komisije i IPA III korisnika, ne promijeni način upravljanja i Ugovorno tijelo ostane isto, Sporazum ostaje na snazi i za naredne dodjele tehničke pomoći uz prethodni dogovor o primjeni i raspodjeli budžeta za svaku zemlju.

Član 3

Obaveze

Partneri zajednički imenuju Ministarstvo evropskih poslova Crne Gore kao Vodećeg partnera i slažu se da će ono:

3.1 Biti odgovorno za projekat u odnosu na Ugovorno tijelo;

3.2 Komunicirati s Ugovornim tijelom kao jedini kontakt u ime partnerstva;

3.3 U potpunosti biti odgovorno za koordinaciju sprovođenja projekta.

Konkretno, Vodeći partner će :

- Imenovati menadžera projekta koji će koordinirati pripremu aplikacije, njeno dostavljanje Ugovornom tijelu i sprovođenje projekta ;
- Započeti i sprovoditi projekat u skladu s Aneksom I „Obrazac za prijavu za grant“ ugovora o grantu;
- Izraditi i prezentovati Ugovornom tijelu izvještaje koji su definisani odredbama ugovora o grantu, koji će se sastojati od narativnog i finansijskog dijela, u vremenu propisanom ugovorom o grantu. Obrasci spomenutih izvještaja su navedeni kao aneksi ugovora o grantu;
- Pratiti da se operacija sprovodi u skladu s uslovima utvrđenim u ugovoru o grantu;
- Podnijeti zahtjeve za plaćanje Ugovornom tijelu;

- Primiti predfinansiranje, privremeno i završno plaćanje od Ugovornog tijela i prenijeti odgovarajući dio iznosa Partneru što je prije moguće, a najkasnije u roku od mjesec dana;
- Provjeriti ispravnosti faktura i pratećih dokumenata koji se odnose na bilo kakve troškove;
- Upravljeti i provjeriti način trošenja dodijeljenog granta;
- Uspostaviti računovodstveni sistem za cjelokupni projekat u skladu s relevantnim evropskim ili nacionalnim finansijskim propisima;
- Nacionalnim organima vlasti kao i kvalifikovanim strukturama Programa staviti na raspolaganje sve finansijske, pravne i komercijalne dokumente koji se odnose na sprovođenje projekta;
- Blagovremeno odgovoriti na sve zahtjeve Ugovornog tijela za informacijama i izmjenama informacija;
- Obavijestiti Partnera o svim komunikacijama koje se odvijaju s Ugovornim tijelom;
- Odmah obavijestiti Partnera (kao i Ugovorno tijelo) o svakom događaju koji bi mogao dovesti do privremene ili konačne obustave ili neke druge promjene u sprovođenju projekta;
- Izraditi sva tražena dokumenta i osigurati sve potrebne informacije za potrebe revizije i omogućiti pristup svim poslovnim prostorijama. Sva prateća dokumenta mogu biti originalni primjerci ili ovjerene kopije ukoliko su originalni primjerci dostavljeni Ugovornom tijelu ili se nalaze kod Partnera;
- Čuvati za godine navedene u Opštim uslovima ugovora o grantu za potrebe revizije sve relevantne datoteke, dokumenta i podatke o uobičajenim načinima čuvanja podataka na siguran i uredan način za godine navedene u Opštim uslovima ugovora o grantu; ili druga, po mogućnosti duža, razdoblja čuvanja, ako je to propisano nacionalnim zakonom. (Ova dokumenta mogu biti originali ili kopije koje odgovaraju originalu, sačuvani na uobičajenim sredstvima za čuvanje podataka);
- Pridržavati se zakonodavstva Zajednice ili nacionalnog zakonodavstva, naročito pravila o javnoj nabavci, konkurentnosti i javnosti;
- Poštovati sva pravila i obaveze navedene u ugovoru o grantu;
- Utvrditi s Partnerom aranžmane koji će garantovati dobro finansijsko upravljanje sredstvima dodijeljenim za operaciju, uključujući i aranžmane za povrat neopravdano plaćenih iznosa;
- Ne delegirati nijedan zadatak ili dio ovih zadataka Partneru ili bilo kojem drugom subjektu.

3.4 Partner prihvata sljedeće dužnosti i obaveze:

- Imenovaće menadžera projekta za dio projekta za koji je Partner odgovoran (aktivnosti i finansije) i omogućiti mu/joj pravo zastupanja Partnera u projektu, vodeći

računa da sve informacije i zahtjevi prema Ugovornom tijelu budu dostavljeni preko Vodećeg partnera,

- Realizovaće dio projekta za koji je odgovoran u skladu s planiranim rokovima, preduzimajući sve potrebne i razumne mjere kako bi osigurao da operacija bude izvršena u skladu s uslovima ugovora o grantu koji finansira EU. U tu svrhu, Partner je dužan sprovesti operaciju uz potrebnu pažnju, efikasnost, transparentnost i marljivost, u skladu s načelom dobrog finansijskog upravljanja i najboljom praksom u toj oblasti; To takođe podrazumijeva da se sve transakcije koje se odnose na dio operacije pod njegovom odgovornošću obavljaju korišćenjem odgovarajućeg računovodstvenog sistema putem kojeg se revizorski trag može ispravno pratiti do izvora i u skladu s članom 5 ovog sporazuma.
- Vodećem partneru će pomoći prilikom izrade svih izvještaja koja se traže ugovorom o grantu tako što će na vrijeme osigurati sve tražene podatke;
- Odmah će obavijestiti Vodećeg partnera o svakom događaju koji bi mogao dovesti do privremene ili trajne obustave ili neke druge promjene u sprovođenju projekta;
- Izradiće i dostaviće Vodećem partneru sve potrebne informacije za izvještaje, zahtjeve za plaćanje, monitoring, evaluaciju, reviziju i druge provjere;
- Obavijestiće Vodećeg partnera o prijemu sredstava;
- Staviće na raspolaganje sva finansijska, pravna i komercijalna dokumenta u vezi sa sprovođenjem projekta relevantnim organima vlasti Vodećeg partnera kao i kvalifikovanim strukturama Programa. Prateća dokumentacija o troškovima se mora čuvati određeni broj godina koji je utvrđen u Opštim uslovima ugovora o grantu nakon isplate preostalog iznosa od strane Ugovornog tijela ili ako je potrebno i duže vrijeme kako je navedeno u nacionalnom zakonodavstvu;
- Izradiće sva tražena dokumenta i obezbijediti sve potrebne informacije za potrebe revizije i omogućiti pristup svojim poslovnim prostorijama. Svi dokumenti bi trebalo da budu originalni primjerci ili ovjerene kopije ukoliko se originalni primjerci nalaze kod Vodećeg partnera;
- Čuvaće cijelo vrijeme sve datoteke, dokumenta i podatke o dijelu operacije za koje je odgovoran na uobičajenim sredstvima za čuvanje podataka na siguran i uredan način;
- Poštovaće sva pravila i obaveze utvrđene ugovorom o grantu;
- Odgovoriće na sve zahtjeve Vodećeg partnera ili Ugovornog tijela;
- Pridržavaće se nacionalnog ili zakonodavstva Zajednice, naročito pravila o javnim nabavkama, konkurentnosti i publicitetu;
- Izvršiće povraćaj sredstava Vodećem partneru za sve neopravdano plaćene iznose u skladu s ovim ugovorom u roku od 45 dana od prijema pisma Vodećeg partnera kojim se poziva na povraćaj. Troškove postupka u cijelosti će snositi uključeni projektni partner, kao i sve bankovne troškove nastale povratom neopravdanih iznosa. U slučaju povraćaja sredstava od strane projektnog partnera izvan predviđenog roka, primjenjivaće se relevantni stavovi člana 18 Opštih uslova ugovora o grantu.

3.5 Partneri su takođe saglasni da osiguraju da osoblje angažovano na dijelu projekta koji je pod njihovom odgovornošću obavlja svoje dužnosti i pridržava se odredbi ugovora o grantu, u skladu sa svojim odgovornostima.

3.6 U slučajevima kada finansiranje Zajedničkog tehničkog sekretarijata (ZTS) i njegove kancelarije Antene kroz prioritet tehničke podrške Programa bude odloženo ili privremeno prekinuto, Partneri će osigurati kontinuitet rada omogućavanjem neophodnog finansiranja ZTS-a i ZTS kancelarije Antene na svojoj teritoriji. U tom smislu, Partneri se mogu dogovoriti da pokriju troškove vezane za funkcionisanje ZTS-a i ZTS kancelarije Antene.

Član 4

Odgovornosti

4.1 Partneri su zajednički odgovorni, te u tom smislu snose obaveze, naknadu štete i troškove koji nastanu zbog neispunjavanja njihovih dužnosti i obaveza kao što je navedeno u ovom sporazumu.

4.2 Nijedan od Partnera se neće smatrati odgovornim zbog neizvršavanja obaveza iz ovog sporazuma u slučaju više sile. Izraz viša sila koji je ovdje upotrijebljen označava sve nepredvidive događaje koji nisu pod kontrolom nijedne od strana ovog sporazuma i koje one ne mogu prevazići svojim djelovanjem, a kao što su prirodna sila, štrajkovi, prekid rada zbog sporova između poslodavca i radnika ili drugih sporova iz radnih odnosa, djelovanje državnog neprijatelja, ratovi, bilo da su proglašeni ili ne, blokade, pobune, nemiri, epidemije, odroni zemlje, potresi, oluje, gromovi, poplave, bujice, građanski nemiri, eksplozije. Odluka Evropske unije o obustavi saradnje s partnerskom zemljom smatra se slučajem više sile kada podrazumijeva obustavu finansiranja u skladu s ovim sporazumom. U takvom slučaju, partner na kojeg utiče ova odluka mora obavijestiti drugog partnera projekta u pisanom obliku i bez odgađanja. U svakom slučaju, Vodeći partner je obavezan da informiše Ugovorno tijelo.

Član 5

Upravljanje budžetom i finansijama, računovodstvena načela

5.1 Vodeći partner je glavno odgovorno tijelo prema Ugovornom tijelu za budžetsko i finansijsko upravljanje projektom. Vodeći partner je odgovoran za zahtjeve za plaćanje i prenos uplata Partneru, kao i za zahtjeve za preraspodjelu između budžetskih linija kako je navedeno u ugovoru o grantu. Za svaku primljenu uplatu od Ugovornog tijela, Vodeći partner dužan je odmah platiti iznose dodijeljene partneru bankovnim prenosom, a najkasnije u roku od mjesec dana. Osim u slučajevima utvrđenim članom 14 stav 5 ovog sporazuma, neće biti odbitaka, zadržavanja sredstava ili dodatnih posebnih naknada

5.2 Vodeći partner mora detaljno provjeriti ispravnost računovodstvenih i finansijskih izvještaja i dokumenata koje sačini Partner. U tu svrhu, Vodeći partner može zatražiti dodatne informacije, dokumentaciju i dokaze od partnera.

5.3 Partner će biti odgovoran za svoj budžet sve do iznosa svog finansijskog učešća u projektu i obavezan je osigurati svoj udio prefinansiranja, ukoliko bude potrebno.

5.4 Partneri će voditi zasebne račune ili namjenske budžetske linije, registrovane u eurima (€) kao i u lokalnim valutama, koje će se koristiti samo za sprovođenje projekta.

Računovodstveni izvještaji ili drugi dokumenti, uključujući ovjerene kopije svih dokumenata (posebno fakture, dokumente koji se odnose na tendere, bankovne izvodi), po zahtjevu, podnose se Vodećem partneru.

5.5 U slučaju da nema dovoljno dokaza o troškovima ili u slučaju neispunjavanja pravila o prihvatljivosti troškova, Vodeći partner će zatražiti od Partnera da dopuni dostavljene finansijske dokumente. U slučaju ponovnog neispunjenja, Vodeći partner može odbiti troškove koje je naveo Partner. U tom slučaju, Vodeći partner je dužan obavijestiti Partnera o odbijanju prijavljenih troškova i razlozima za to.

Ugovorno tijelo će o tome odmah biti obaviješteno.

Član 6

Izmjene ugovora

6.1 Svaki zahtjev za izmjenom i dopunom ugovora o grantu, koji Vodeći partner dostavi Ugovornom tijelu, prvo u pisanoj formi odobrava Partner.

6.2 Prije podnošenja preraspodjele između ili unutar budžetskih stavki Ugovornom tijelu, Vodeći partner mora dobiti pisano odobrenje Partnera.

Član 7

Izvještaji

7.1 Partner je dužan pravovremeno pružiti Vodećem partneru potrebne informacije kako bi sačinio sve izvještaje koji se zahtijevaju u ugovoru o grantu, kao i druge posebne dokumente koje zahtijeva Ugovorno tijelo.

Obavezno je poštovanje perioda izvještavanja koji su definisani ugovorom o grantu ili koje je odredilo Ugovorno tijelo, kao i službenih uputa.

7.2 Vodeći partner dužan je sistematski slati Partneru kopije privremenih i završnih izvještaja koji budu dostavljeni Ugovornom tijelu i redovno obavještavati Partnera o svakoj relevantnoj komunikaciji s Ugovornim tijelom.

Član 8

Mjere informisanja i obavještavanja javnosti

8.1 Partneri će zajednički sprovoditi komunikacioni plan koji osigurava adekvatnu promociju operacije i prema ciljnim grupama i prema široj javnosti

8.2 U svim publikacijama, materijalima, itd. izrađenim u okviru projekta, uključujući materijale za konferencije ili seminare, mora se navesti da operaciju finansira Evropska unija u okviru IPA III Programa prekogranične saradnje Crna Gora- Albanija 2021–2027, a imena Vodećeg partnera i Partnera moraju biti vidno istaknuta. Odredbe članova Opštih uslova za ugovor o grantu koje se odnose na mjere informisanja i obavještavanja javnosti moraju se poštovati u svim okolnostima.

8.3 Partneri se slažu da je Ugovorno tijelo ovlašćeno u okviru Programa da objavi, u bilo kojem obliku i putem bilo kojih medija, uključujući Internet, sljedeće informacije:

- imena partnera,
- glavni cilj operacije,
- iznos IPA sredstava i ukupni budžet,
- geografsku lokaciju operacije,
- finalni izvještaj operacije i
- svaku publikaciju koja je štampana i plaćena sredstvima iz projekta.

Član 9

Intelektualna svojina

9.1 S obzirom na prirodu operacije, iako u skladu s članom 7 stav 1 Opštih uslova ugovora o grantu, prava intelektualne svojine pripadaju partnerima i Partneri će osigurati da svi rezultati ostvareni u okviru operacije budu dostupni javnosti.

Član 10

Upotreba imovine

10.1 Partneri će osigurati da sredstva stečena u okviru operacije budu korišćena u skladu s njihovom namjenom i čuvana na siguran način kako bi se što duže mogla koristiti i nakon završetka projekta.

10.2 Kada to bude potrebno, partneri će u registar imovine ili u inventar svojih organizacija unijeti predmete kupljene sredstvima operacije i saglasni su da se izvrši popis cjelokupne imovine najmanje jednom godišnje

10.3 Partneri će pravilno označiti sva sredstva kupljena tokom operacije, i to upotrebom naljepnica, brojčanih oznaka ili pločica. Takođe, vodiće dnevnik za korišćenje vozila, tamo gdje je to primjenjivo, i pratiti korištenje potrošnog materijala.

10.4 U skladu s članom 7 stav 5 Opštih uslova ugovora o grantu, partneri se obavezuju da zadrže vlasništvo nad opremom, vozilima i materijalima koji su plaćeni iz relevantnog dijela budžeta operacije.

10.5 Kada „Opis akcije“ u Aneksu I ugovora o grantu i /ili budžetske tabele u Aneksu III sadrži odredbe o korišćenju opreme, vozila i materijala plaćenih iz budžeta operacije, partneri će poštovati ove odredbe i suzdržaće se od međusobnih sporova u vezi s vlasništvom.

Član 11

Povjerljivost

11.1 Iako je sprovođenje projekta javne prirode, dio informacija koje se razmjenjuju u kontekstu njegovog sprovođenja između partnera i sa Ugovornim tijelom mogu biti povjerljive. S tim u vezi, samo dokumenti i drugi elementi na kojima je izričito navedena oznaka „povjerljivo“ tretiraće se kao takvi.

11.2 Partneri preduzimaju mjere kako bi osigurali da svi članovi osoblja koji obavljaju posao poštuju povjerljivu prirodu ovih informacija i da ih ne šire, ne prosljeđuju ih trećim licima ili ih koriste bez prethodnog pisanog pristanka partnera koji ih je dostavio.

Ova odredba o povjerljivosti ostaje na snazi dok se ne okonča ovaj sporazum.

Član 12

Saradnja s trećim stranama, delegiranje i angažovanje spoljnih saradnika

12.1 U slučaju saradnje s trećim stranama, ili angažovanja spoljnih saradnika, Partner ostaje jedini odgovoran Vodećem partneru za ispunjavanje obaveza u skladu s uslovima utvrđenim u ovom sporazumu.

12.2 Partner je dužan obavijestiti Vodećeg partnera ili obratno o svakom ugovoru sklopljenim s trećom stranom, ako ta informacija nije navedena u dijelu 'Opis akcije' u okviru Aneksa I grant ugovora.

Član 13

Prenos prava i obaveza, pravno nasljeđivanje

13.1 Nijednom od partnera nije dozvoljeno da mijenja svoje dužnosti i prava u okviru ovog sporazuma bez prethodne saglasnosti druge strane ovog sporazuma i bez odobrenja Ugovornog tijela.

U slučaju pravnog nasljeđivanja, odnosno partner je dužan da prenese sve dužnosti i odgovornosti na pravnog nasljednika i da o promjenama obavijestiti drugog partnera (i Ugovorno tijelo po potrebi).

Član 14

Neispunjavanje obaveza ili kašnjenje u njihovom sprovođenju

14.1 Partner je dužan da odmah obavijesti Vodećeg partnera i da mu da sve potrebne informacije o svim događajima koji mogu ugroziti sprovođenje projekta.

14.2 Ako Partner ne ispuni svoje obaveze u predviđenom roku, Vodeći partner će od njega zatražiti da ih ispuni u roku od najviše mjesec dana.

14.3 Prilikom rješavanja bilo kakvih poteškoća, uključujući traženje pomoći od Ugovornog tijela, Vodeći partner je dužan da o tome obavijesti Partnera u pisanoj formi.

14.4 Ako Partner ni nakon toga ne ispuni svoje obaveze, Vodeći partner će bez odlaganja raskinuti ovaj sporazum i obavijestiti Ugovorno tijelo.

14.5 Partner mora vratiti Vodećem partneru sva primljena sredstva programa ako se nalazima spoljnog revizora (kojeg angažuje Vodeći partner za potrebe verifikacije troškova) utvrdi da pravila o prihvatljivosti troškova nisu ispoštovana. Neprihvatljive rashode koje napravi Partner, a koji nisu vraćeni Vodećem partneru, Vodeći partner može nadoknaditi tako što će ih odbiti od prvog narednog prenosa sredstava Partneru. Isto važi i

ako tokom postupka odobravanja izvještaja Ugovorno tijelo otkrije neprihvatljive troškove koje je prouzrokovao Partner.

14.6 Ako Partner ne ispuni svoje obaveze te u slučaju finansijskih posljedica za finansiranje cijele operacije, Vodeći partner može od Partnera zahtijevati naknadu za gubitak ili nadoknadu štete. I obrnuto važi, da ako Vodeći partner ne ispuni svoje obaveze, te u slučaju finansijskih posljedica za Partnera, Partner može od Vodećeg partnera zahtijevati naknadu za gubitak ili nadoknadu štete.

Član 15

Mirenje i posredovanje između partnera

15.1 Ako dođe do spora između partnera, spor se rješava mirnim putem uz konsultacije među njima.

15.2 Ako se ne postigne mirno rješenje, partneri su dužni da se obrate Ugovornom tijelu kako bi se došlo do rješenja. Odluka koju donese Ugovorno tijelo je obavezujuća za Partnere.

15.3 Ukoliko Ugovorno tijelo ne uspije da dođe do rješenja, Partneri su saglasni da će se na ovaj sporazum primjenjivati crnogorski zakon. Partneri su takođe saglasni da u takvom slučaju spornu stvar mogu uputiti nadležnom sudu u Crnoj Gori.

Član 16

Izmjene i dopune sporazuma

16.1 Bilo koja izmjena i dopuna ovog sporazuma neće biti važeća niti će imati ikakvu valjanost ako se partneri ne dogovore u pisanom obliku.

16.2 O svim većim izmjenama ovog sporazuma u vezi s ugovorom o grantu između Ugovornog tijela i Vodećeg partnera mora se obavijestiti Ugovorno tijelo, koje će procijeniti postoji li potreba za izmjenom ugovora o grantu.

Pripremljeno na engleskom jeziku u dva originala, po jedan po partneru.

U prilogu: Indikativna raspodjela budžeta po partneru.

Vodeći partner: Ministarstvo evropskih poslova

Maida Gorčević, ministarka, nacionalna IPA koordinatorka

< Potpis i pečat ovlašćenog predstavnika >

<Datum i mjesto>

Partner: Državna agencija za strateško programiranje i koordinaciju pomoći
Eridana Čano (*Eridana Čano*), generalna direktorka, nacionalna IPA koordinatorica

---

< Potpis i pečat ovlaštenog predstavnika >

<Datum i mjesto>